

44 אסורים בהנאה. ולכן כאשר ישראל מוכר יין לגוי, צריך להזכר
 45 שהגוי לא יגע ביין לפני הקנין, שמא יתנסך היין ושוב יהיה אסור
 46 למכרו. מבארת המשנה אימתי חל הקנין: ישראל המוכר יינו לעובד
 47 בוכבים, אם פסק עד שלא קנה – סיכס עמו את סכום התשלום ורק
 48 אחר כך משך הגוי את היין, דמי מותרין, משום שלאחר שסיכמו על
 49 סכום התשלום, דעתו של הגוי מסבמת עם הקנין, ורוצה הוא
 50 שתועיל משיכתו בכלי, לזכות ביין שבתוכו, ונמצא שכאשר יגע ביין
 51 וינסכו, הרי הוא כבר קניו לו (ואת של עצמו הוא מנסך), והתשלום
 52 שמשלם אחר כך, אינו דמי יין נסך, אלא פרעון חוב דמי היין
 53 שהתחייב בשעת המשיכה, ובאותה שעה עדיין היין לא התנסך.
 54 אולם אם קנה עד שלא פסק, דהיינו שלפני שסיכמו את המחיר,
 55 משך הגוי את היין, דמי אסורין. משום שעדיין אין דעתו של הגוי
 56 שלימה עם הקנין (שמא הישראל יבקש סכום גבוה), ואינו רוצה
 57 שמשכיכו תוכה לו, ונמצא שכאשר נוגע ביין ומנסכו, עדיין היין של
 58 הישראל, וברשות הישראל התנסך, ומעתה אסור לו לקבל עבורו
 59 תשלום.

נמרא

60 הגמרא מביאה מחלוקת האם משיכה בגוי קונה, ובהמשך הסוגיא
 61 (להלן ע"ב) תוכיח ממשנתנו כאחת השיטות. אמר אמרי, משיכה
 62 בעובד בוכבים קונה, אפילו קודם מתן המעות. תדע – והוכחה לך,
 63 דהני פרסאי משדרי פדשיני (דורונות) להדרי – שהפרסיים
 64 שולחים מתנה זה לזה, ולא הדרי בהו – ואינם חוזרים בהם, והיינו
 65 משום שנקנתה המתנה במשיכה. מביאה הגמרא שרב אשי חולק: רב
 66 אשי אמר, (לעולם אימא לך – באמת יש לומר) משיכה בעובד
 67 בוכבים אינה קונה, ואילו היו רוצים הפרסיים לחזור בהם אחר
 68 נתינת המתנה, היו יכולים לחזור בהם, והאי דלא הדרי בהו – ומה
 69 שאינם חוזרים בהם, הוא משום דרמות רוחא הוא דנקיטא להו –
 70 גסות הרוח היא שאוחזת בהם, ומפני כבודם אינם חוזרים בהם.
 71 מבאר רב אשי את המקור לשיטתו: אמר רב אשי, מנא אמיןא לה
 72 – מנין למדתי לומר דין זה, מדאמר להו רב להנהו סבויתא – ממה
 73 שאמר רב למוכרי היין, כי פיילתו חמרא – כאשר תמדדו יין
 74 לעובדי בוכבים, שקלו וזוי מינייהו – תחילה טלו מהם את מעות
 75 התשלום, והדר פיילו להו – ואחר כך תמדדו ותתנו להם למשכו.
 76 ואי לא נקיטו פתרייהו וזוי – ואם העובדי כוכבים לא הביאו עמם
 77 מעות, אויפנהו – תנו להם הלואה, והדר שקילו מינייהו – ואחר
 78 כך טלו מהם את המעות כתשלום עבור היין, כי היכי דתייהו הלואה
 79 נפיייהו – כדי שהמעות יהיו אצלם בתורת הלואה, וכאשר ישלמו
 80 את המעות לאחר זמן, יהיה זה פירעון ההלואה, ולא התשלום
 81 תמורת היין. דאי לא עבדיתו הכי – שאם לא תעשו כן, אלא תמדדו
 82 להם את היין קודם נטילת המעות, כי קא הוי יין נסך פדשויתוכו
 83 קא הוי – כאשר היין יתנסך הוא יהיה עדיין ברשותכם, וכי שקילתו
 84 – וכשתטלו מהם את התשלום, דמי יין נסך קא שקילתו – נמצא
 85 שאתם נוטלים דמי יין נסך. ומדייק רב אשי: ואי סלקא דעתך – ואם
 86 היה עולה בדעתך שמשכיכה בעובד בוכבים קונה, אם כן
 87

נמרא

1 התבאר במשנה (לעיל ע"ב), שחיילים הנכנסים לעיר בשעת מלחמה אין
 2 להם פנאי לנסך: ורמינהו – וקשה על כך סתירה ממשנה, ששינוי
 3 (כתובות כו), עיר ששכבשה פרקום – חיל מצור כבש אותה ונכנסו
 4 החיילים לתוכה, כל פהנות – נשות כהנים שפתוה, פסולות
 5 לבעליהן, משום שחוששים שמא נאנסו. ומבואר, שאף בשעת
 6 מלחמה יש להם פנאי, ואילו במשנתנו מבואר שבשעת המלחמה
 7 אין להם פנאי.
 8 מתרצת הגמרא: אמר רב קרי, אכן לנסך אין להם פנאי, לפי
 9 שטרודים במלחמה ויצר הניסוך לא מתגבר עליהם, אך לבעול יש
 10 להם פנאי, לפי שיצר הבעילה מתגבר עליהם.
 11

משנה

12 משנתנו דנה בפועלים שקיבלו יין נסך בשכרן, האם מותר להם
 13 לבקש מהנכרי להחליפו בדמים: האומנין של ישראל, ששלח להם
 14 העובד בוכבים קבית של יין נסך בשכרן – תמורת עבודתם, מותר
 15 להם לומר לגוי, אל תתן לנו את החבית אלא תן לנו את דמיה של
 16 החבית, ואין זה נחשב לדמי יין נסך שאסור בהנאה, משום שעדיין לא
 17 קנו אותה ממנו, והוא חייב להם מעות תמורת עבודתם. אולם מעת
 18 שנקנתה החבית לרשותן – שהתמצו בקבלתה וזכו בה, אסור להם
 19 לומר כן.
 20

נמרא

21 הגמרא מביאה אופנים נוספים בענין זה: אמר רב יהודה אמר רב,
 22 מותר לאדם החייב ליתן יין למלך בחוב הארנונה, לומר לעובד
 23 בוכבים יצא והפס עלי מנת המלך – פייס את המלך ופרע בשבילי
 24 את הארנונה, ואני אשלם לך, ואף שנותן הגוי למלך יין נסך, אין זה
 25 נחשב שהישראל נהנה מהיין נסך (ובכך שנפרע חובו על ידו), מפני
 26 שהגוי לא נותן את היין בשליחות הישראל, שהרי היה יכול לפייסו
 27 גם במעות.
 28 מקשה הגמרא על דברי רב: מיתיבי – הקשו בני הישיבה, שינוי
 29 בברייתא, אל יאמר אדם לעובד בוכבים עול תחתי לעוצר – כנס
 30 במקומי לפייס את שוטר המלך ולתת לו יין במקומי. וקשה על רב
 31 שאמר שמוותר לומר יצא והפס עלי מנת המלך. מתרצת הגמרא:
 32 אמר ליה רב, עול תחתי לעוצר קאמרת – וכי אתה מקשה עלי
 33 מאופן זה, הא לא דמיא – הרי דברי אינם דומים לאופן זה, אלא
 34 דומים הם להא – לדין זה והמוכר בהמשך הברייתא, ששינוי שם
 35 אכל אומר לו לגוי מלמני מן העוצר – הצל אותי מן השוטר, כלומר
 36 שיש אפשרות נוספת להציל, כגון על ידי ממון, ולכן מה שנותן יין
 37 אינו בשליחות הישראל, אלא מעצמו עושה כן, ורק באופן זה אמר
 38 רב שמותר, אבל באופן שאומר לו 'עול תחתי לעוצר', דהיינו שאומר
 39 לו לעמוד ממש במקומי, וכל מה שעושה הרי זה בשליחותו וכאילו
 40 הישראל בעצמו עושה, בזה גם רב מודה שאסור.
 41

משנה

42 ישראל שהתנסך יינו, אסור לו למכרו אפילו לגוי, ואם מכר דמיו
 43

המשך ביאור למס' עבודה זרה ליום ראשון עמ' ב

9 אבא, אמר רבי יוחנן, כן נח נהרג על כך שגול פחות משנה פרוטה,
 10 משום שלגבי גוי גם פחות משנה פרוטה הוא ממון, ולא ניתן
 11 להישבון – ואין הגוי מחוייב להשיב את הגזילה, מפני שהישראל
 12 מוחל עליה. ואי אמרת משיכה בעובד בוכבים אינה קונה, אמאי
 13 נהרג, הרי במה שמשך את הגזילה לא קנאה, ונמצא שעדיין היא
 14 שייכת לישראל.
 15 משיב רב אשי: משום דצעריה לישראל – מכיון שהוא ציער את
 16 הישראל הנגול,

1 לדידי נמי – גם לשיטתי שביארתי את המשנה בהקדים לו דינר,
 2 יש להחלק, שאף על גב דקדים ליה דינר, מכל מקום הדבר תלוי,
 3 שאם פסק את סכום הדמים סמכא דעתיה שיועיל הדינר לקנין
 4 כסף, אבל אם לא פסק, לא סמכא דעתיה שיועיל הדינר לקנין,
 5 כיון שחושש שמא ירבה הישראל במחיר, ונמצא שהיין מתנסך ביד
 6 הישראל.
 7 הגמרא מביאה ראייה נוספת שמשכיכה בגוי קונה, ובכך מקשה על רב
 8 אשי: אמר ליה רבנא לרב אשי, תא שמע, דאמר רבי חייא בר

מחבית אחת ושישליכה לנהר, אָבֵל לֹא הלכה כמותו בַּיָּן שהתערב
 58 בַּיָּין, אלא באופן זה כל היין נאסר. ולפי זה מובן, שרב שלישתו, היה
 59 צריך להזהירם ליטול מעות קודם שיתערב היין, ביין נסך הנמצא
 60 בשפת הכלי.
 61 הגמרא חזרת לדון במחלוקת אממר ורב אשי: מִיתִיבִי – הקשו בני
 62 הישיבה על אממר הסובר שמישיבה קונה, שנינו בברייתא, הִלְוִיָּה
 63 גְּרוּטָאוֹת – הקונה חתיכות כסף מִן הָעוֹבְדֵי בּוֹכְבִים, וּמֵצֵא בְּהֵן
 64 חתיכה של עֲבוֹדַת בּוֹכְבִים, אִם עַד שְׁלֹא נִתְּן מְעוֹת מִשֶּׁךְ – משך
 65 לפני ששילם, יִחְזִיר את העבודה זרה לגוי, משום שעדיין לא קנאה
 66 ולא התחייב לבערה. אֲךָ אִם מִשְׁנֵתָן מְעוֹת מִשֶּׁךְ – שילם ואחר כך
 67 משך, יוֹלִיף אותה לַיּוֹם הַמְּשִׁיבָה, וכיון שאינו יכול לחזור בו לאחר
 68 שמשך, ועבודה זרה של ישראל אסורה לעולם. מדייקת הגמרא: וְאִי
 69 סְלִיקָא דַּעְתָּךְ מִשִּׁיבָה בְּעוֹבֵד בּוֹכְבִים קוֹנֵה, אִמְּאִי יִחְזִיר וּבִאוּפֵן
 70 הראשון, הרי כבר משך ישראל וקנאה במשיבה, אלא ודאי
 71 שמישיבה אינה קונה לבדה.
 72 דוחה אביי את ההוכחה: אִמְר אַבְיִי, הטעם שמחזיר הוא מִשּׁוּם
 73 דְּמִיתוּי בִּי מִקַּח מְעוֹת, שהרי ישראל לא רצה לקנות עבודה זרה,
 74 וקנין בטעות אינו קנין.
 75 רבא משה על אביי, ומיישב את הקושיא באופן אחר: אִמְר רַבָּא,
 76 וכי רִישָׁא מִקַּח מְעוֹת, וּסְפִיפָא לֹא מִקַּח מְעוֹת, ומדוע שם אינו
 77 מחזיר משום מקח טעות. אִלָּא אִמְר רַבָּא, רִישָׁא וּסְפִיפָא, בשניהם
 78 הקנין לא חל משום מִקַּח מְעוֹת, וּרִישָׁא דִּלְאָ הַיּוֹב זְוִי – אלא
 79 שברישא שמשך קודם ששילם, עדיין לא נראה שנגמרה המכירה
 80 וְלֹא מִיתְתִּיז – אין הדבר נראה כְּעֲבוֹדַת בּוֹכְבִים בִּיד יִשְׂרָאֵל, אולם
 81 בְּסִפָּא דִּיהִיב זְוִי – שכבר נתן את הכסף לגוי, מִיתְתִּיז – נראה הדבר
 82 כְּעֲבוֹדַת בּוֹכְבִים בִּיד יִשְׂרָאֵל, ואם יחזיר אותה לגוי, והגוי יחזיר
 83 תמורתה את המעות, נראה הדבר כאילו ישראל מוכר עבודה זרה
 84 לגוי, ומשום כך אסרו, ואמרו שיוֹלִיף לַיּוֹם הַמְּשִׁיבָה.
 85 הגמרא מביאה ראייה שמישיבה בגוי קונה, ובכך מקשה על רב אשי:
 86 אִמְר לֵיה מַר קְשִׁישָׁא בְּרִיה דְּרַב חֲסִדָּא לְרַב אֲשִׁי, תֵּא שְׁמַע – בא
 87 ושמע ראייה ממשנתינו (לעיל ע"א), הַמּוֹכֵר יֵינֵן לְעוֹבֵד בּוֹכְבִים, אִם
 88 פְּסִק עַד שְׁלֹא מְרַד – סיכמו על סכום התשלום קודם המשיבה, דְּמִיּו
 89 מוֹתְרִין. וְאִי אִמְרַת מִשִּׁיבָה בְּעוֹבֵד בּוֹכְבִים אֵינָה קוֹנֵה, אִמְּאִי
 90 דְּמִיּו מוֹתְרִין, הרי הגוי עדיין לא קנה, ואם כן היין התנסך ביד
 91 הישראל. מתרץ רב אשי: הָאֵל אִמְרַת מְעוֹת לֵיה דִּינָר –
 92 במשנתנו מדובר שהגוי הקדים ונתן מעות לישראל קודם הפסיקה
 93 והמדידה, ומיד מאותה שעה היין נקנה לגוי בקנין כסף, וכשמושכו
 94 ומנסכו הרי הוא כבר ברשותו.
 95 מקשה הגמרא: אִי הָכִי – אם מדובר שהקדים לו דינר, אִמְרַת סִפָּא,
 96 מְרַד עַד שְׁלֹא פְּסִק – משך קודם שסיכמו על סכום התשלום, דְּמִיּו
 97 אִסוּרִין, וְאִי מדובר דְּקָדִים לֵיה דִּינָר, אִמְּאִי דְּמִיּו אִסוּרִין, והלא
 98 היין נקנה לגוי בקנין כסף עוד קודם המשיבה, ונמצא שהתנסך
 99 ברשות הגוי.
 100 רב אשי מתרץ על הקושיא, אך תחילה מוכיח שגם אממר חייב
 101 לסבור תירוץ זה: אִמְר לֵיה רב אשי למר קשישא, וְלִדְרִיךְ דַּאֲמַרְתָּ –
 102 ולשיטתך שאתה מבאר ברישא, שדמיו מותרים משום שמישיבה
 103 בְּעוֹבֵד בּוֹכְבִים קוֹנֵה, גם יש להקשות אִמְּאִי רִישָׁא דְּמִיּו מוֹתְרִין
 104 וּסְפִיפָא דְּמִיּו אִסוּרִין, הרי גם בספא החשש ניטור הוא רק לאור
 105 המשיבה, ונמצא שהתנסך ברשות הגוי, אִלָּא מֵאִי אֵית לָךְ לְמִימַר
 106 – אלא מה יש לך לומר כדי לבאר את החילוק בין הרישא לספא,
 107 שברישא משום שפְּסִק – שסיכמו את סכום התשלום, סְמִכָּא דַּעְתֵּיה
 108 – רוצה שתועיל המשיבה לעשות קנין כיון שדעתו שלימה עם הקנין,
 109 אבל בספא שלא פְּסִק – שעדיין לא סיכמו את סכום התשלום, לֹא
 110 סְמִכָּא דַּעְתֵּיה שנתועיל המשיבה, לפי שיכנו דעתו שלימה עם הקנין
 111 משום שחושש שמא ישראל ירבה במחיר היין, ולכן לא מועילה
 112 המשיבה לקנות, ונמצא שהיין התנסך ביד הישראל, ולפיכך דמיו
 113 אסורין. מסיים רב אשי את תירוצו: וכשם שלשיתך צריך לתרץ כך,
 114

מִדְּמִשְׁבָּה – משעה שמשכה העובד בּוֹכְבִים קְנִיָּה – קנה את היין
 1 ומיד התחייב בתשלום, ואילו יֵין נִסְךָ לֹא הָיוּ עַד דְּנָנַע בֵּיה, ואם כן
 2 מדוע צריך ישראל ליקח תחילה מעות מהגוי. ומכך שהזהירם רב
 3 על כך, משמע שמישיבה בגוי אינה קונה, אלא מעות, וחשש רב
 4 שקודם שישלמו יגעו ביין וינסכוהו.
 5 דוחה הגמרא: אִי דְּקָא בְּיָל וְרָמִי לְמִנָּא דְּיִשְׂרָאֵל – אם המוכר היה
 6 מודד ומטיל את היין לכלי של ישראל, הָכִי נָמִי – אכן היתה מכאן
 7 ראייה, אבל באמת לֹא צְרִיכָא – לא הוצרך רב להזהירם אלא לאופן
 8 דְּקָא בְּיָל וְרָמִי לְמִנָּא דְּעוֹבֵד בּוֹכְבִים – שהמוכר מודד ומוג לכלי
 9 של הגוי, שיש בתוכו שאריות של יין נסך, שבאופן זה היין נאסר מיד
 10 כשמתערב בשאריות ועוד לפני המשיבה, ועל כן צויה להם
 11 שתחילה יזכו בדמים.
 12 מקשה הגמרא: סוּף סוּף בִּי מִמָּא לְאוּרֵי דְּמִנָּא – כאשר מגיע היין
 13 לאויר הכלי קְנִיָּה – הגוי קונה אותו בקנין הגבהה, ואילו יֵין נִסְךָ לֹא
 14 הָיוּ עַד דְּמִיּו לְאַרְעִיתֵיה דְּמִנָּא – אינו מתנסך עד שמגיע לתחתית
 15 הכלי ומתערב עם היין נסך שנמצא שם, ואם כן נמצא שמתנסך
 16 ברשות הגוי ומדוע הוצרך רב להזהירם, וכדי ליישב זאת נצטרך
 17 לומר שהקילוח המחבר בין היין שבכלי ליין שמוחוץ לכלי אסור,
 18 האמנם שְׁמַע מִינָּה – נוכיח מכאן שצְּצוּק חֲפּוּר – שקילוח היין דינו
 19 כמחובר ואוסר את היין שעדיין מחוץ לכלי.
 20 משיבה הגמרא: לֹא – אין הוכחה לכך, שאכן אִי – אם היה מדובר
 21 דְּנָקִיט לֵיה עוֹבֵד בּוֹכְבִים לְכָלִי בְּיָדֵיה – שהגוי מחזיק את החבית
 22 בידו והיין נשפך לחבית זו, הָכִי נָמִי – אכן היה אפשר להוכיח כן,
 23 אבל באמת לֹא צְרִיכָא – לא הוצרך רב להזהירם אלא לאופן דְּמִנָּח
 24 אֲאַרְעָא – שהחבית מונחת על הקרקע ואין הגוי מחזיקה, וממילא אין
 25 היין נקנה לגוי בהגבהה בעודו באויר הכלי, ולכן אף אם נאמר
 26 שניצוק אינו חיבור, מכל מקום היין נאסר לפני הקנין, שהרי נאסר
 27 מיד כאשר התערב עם היין שבכלי, ונקנה לגוי רק לאחר שינח
 28 בכלי.
 29 שואלת הגמרא: וְתִקְנֵי לֵיה בְּלִי, כלומר, יש דין שאויר רשותו של
 30 אדם זוכה לו, ומאחר שהכלי שייך לגוי, נמצא שזוכה הגוי ביין בעודו
 31 באויר הכלי, עוד קודם שיגיע לתחתית הכלי ויתנסך, וכדי ליישב
 32 זאת נצטרך לומר שאין אויר הכלי של הגוי זוכה לו כשהוא ברשות
 33 המוכר, האמנם שְׁמַעַת מִינָּה – נוכל להוכיח מכאן שפְּלִיין שֶׁל לִוְקָתָה
 34 המונחים בְּרִשׁוֹת מוֹכֵר, והניח שם המוכר סחורה כדי להקנותה
 35 ללוקה, לֹא קָנָה לִוְקָתָה. והרי קשה לומר כן, משום שהגמרא (ביב פה)
 36 מסתפקת בכך.
 37 משיבה הגמרא: לֹא – אין להוכיח כן, אלא לְעוֹלָם אִמְּאִי לָךְ – באמת
 38 יתכן לומר שכליו של לוקח ברשות מוכר קָנָה לִוְקָתָה, וְהָאֵל בְּמִיּו
 39 עֲסָקִין – וכאן בדברי רב במה מדובר, בְּגוֹן דְּאִיכָּא עֲבָבַת יֵין
 40 אִפְּוִמִּיה דְּבוֹזוֹנְתָא – מקום שבה הכלי של הגוי, שמתעכב שם היין
 41 לפני שנפל לאויר הכלי, ושם היה שאריות יין נסך, ונמצא דְּקָמָא
 42 קָמָא אִינְסִיף לֵיה – שכל טיפה וטיפה שפופכים לכלי, תחילה נהיית
 43 יין נסך, ורק אחר כך נכנסת לאויר הכלי וזוכה בה הגוי.
 44 נמצא עתה, שרב חשש לדמי תערובת יין נסך. מקשה על כך הגמרא:
 45 וּכְמָאן – וכשיתט מן סובר רב, והרי הוא דִּלְאָ פְּרָבֵן שְׁמַעוֹן בֶּן
 46 גְּמִלְיָאֵל, דְּאִי כְּרָבֵן שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמִלְיָאֵל, הָאִמְר במשנה להלן (עד.)
 47 שייך נסך שנפל ליין של ישראל, יִמְכֵר בּוֹלוּ – ימכור הישראל את כל
 48 תערובת היין לְעוֹבְדֵי בּוֹכְבִים, והדמים מותרים, הוּיָן מְרָמִי יֵין נִסְךָ
 49 שָׁבוּ, והיינו משום שתערובת יין נסך מותרת בהנאה. והכלל הוא
 50 שהלכה כרבן שמעון בן גמליאל בכל מקום שמוזכרת שיטתו
 51 במשנה.
 52 מתרצה הגמרא: מִיָּדִי הוּא מְעַמָּא אִלָּא לְרַב – הרי כל מה
 53 שהוצרכנו להעמיד שהיין מתנסך בתערובת היה רק לדעת רב, לומר
 54 שאין הוכחה מדבריו שמישיבה אינה קונה, הָאִמְר רַב – והרי רב אמר
 55 שְׁהִלְכָה בְּרַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמִלְיָאֵל רַק בְּחִבִּית בְּחִבִּית – בחבית של
 56 יין נסך שהתערבה בחביות כשרות, שבאופן זה ימכור את כולם חוץ
 57

המשך ביאור למס' עבודה זרה ליום ראשון עמ' ב

1 לְדִידֵי גָמֹוּ – גם לשיטתי שביארתי את המשנה בהקדים לו דינר,
2 יש לחלק, שאף על גב דקָדִים לִיה דִּינָר, מכל מקום הדבר תלוי,
3 שאם פָּסֵק את סכום הדמים סָמְכָא דַעֲתִיה שיועיל הדינר לקנין
4 כסף, אבל אם לא פָּסֵק, לֹא סָמְכָא דַעֲתִיה שיועיל הדינר לקנין,
5 כיון שחושש שמא ירבה הישראל במחיר, ונמצא שהיין מתנסך ביד
6 הישראל.
7 הגמרא מביאה ראייה נוספת שמשיכה בגוי קונה, ובכך מקשה על רב
8 אשי: אָמַר לִיה רַבִּינָא לְרַב אָשִי, תָא שְׁמַע, דְּאָמַר רַבִּי חֵיָא פְר

9 אָמַר אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בְּן נַח נְהָרָג עַל כֵּךְ שְׂגוּל פְּחוֹת מְשֻׁנָּה פְרוּטָה,
10 משום שלגבי גוי גם פחות משהו פרוטה הוא ממון, וְלֹא נִיָּתֵן
11 לְהִישָׁבוֹן – ואין הגוי מחוייב להשיב את הגזילה, מפני שהישראל
12 מוחל עליה וְאִי אָמַרְתָּ מְשִׁיכָה פְּעוּבָד פּוֹכְבִים אֵינָה קוֹנָה, אָמַר
13 נְהָרָג, הרי במה שמשך את הגזילה לא קנאה, ונמצא שעדיין היא
14 שייכת לישראל.
15 משיב רב אשי: מְשֻׁם דַּעֲרִיָּה לְיִשְׂרָאֵל – מכיון שהוא ציער את
16 הישראל הנגזל,